

A stylized line drawing of several hands in various positions, rendered in a dark teal color against a dark teal background. The hands are drawn with simple, thick lines, capturing the essence of human interaction and support.

Sveriges Lärares lärar- och förskollärarytbildningspolitik

Johan Linder & Per Båvner

Bakgrund till politiken

- Fastslagen politik från 2022.
- Tidigare politik från Lärarförbundet respektive Lärarnas Riksförbund.
- Förbundsstyrelsebeslut i april om förskole- och fritidshemspolitik.
- Avgränsningar mot andra politikområden (introduktionsperioden, professionsprogram etc.) – fokus på grundutbildningen.
- Diskussion med Sveriges Lärarstudenters styrelse.
- Omvärlden (SUHF/LUK, UKÄ, Tidöavtalet, reviderad lärarprognos, regeringsinitiativ m.m.).
- Medvetet ofta konkreta krav – förbundet behöver vara så tydligt som möjligt inåt (t.ex. inför kongress 2024) och utåt (t.ex. i förhållande till utredningar, lärosäten och politiken).

Områden i politiken

Politiken beslutades av Sveriges Lärares förbundsstyrelse i juni 2023.

1. Behörighetskraven.
2. Kvaliteten i utbildningarna.
3. Alternativa vägar till lärar- och förskolläraryrket.
4. Studiefinansieringsmöjligheter.
5. Dimensionering och lokalisering av utbildningarna.
6. Styrningen av lärar- och förskolläraryrket.

Några kanske extra intressanta punkter

- Nej till lämplighetsprov men däremot selektiva skärpningar av särskild behörighet.
- Ökad resurstilldelning till lärosätena för bl.a. mer lärarledd undervisningstid, satsningar på VFU m.m.
- Särskild statlig satsning på lön och villkor för lärarutbildare för att möta kompetensförsörjningsbehoven.
- Reglera skolhuvudmännens ansvar för VFU i skolförfattningarna.
- Förskolläraryrket och grundläraryrket med inriktning fritidshem förlängs så de ger en examen på avancerad nivå.
- Utred optimal specialisering, dimensionering och lokalisering av ämnesläraryrket. Ev. inrätta *excellenta centrum* enligt Skolkommissionens förslag.

Några kanske extra intressanta punkter

- Alternativa vägar till lärar- eller förskolläraryrket bör aldrig inrättas om det sker på bekostnad av utbildningarnas kvalitet. Måste omfattas av regelbunden kvalitetsutvärdering.
- Alla som läser till lärare måste ha möjlighet till goda studiefinansieringsmöjligheter. Den högre bidragsdelen i studiemedlen bör gälla för alla som läser till lärare eller förskollärare.
- Se över examensmålen med målet att närma sig det som gäller för övriga professionsutbildningar inom högre utbildning.

Råd och stöd +

Medlemskap +

Din yrkesroll +

Kurser och aktiviteter +

Om oss -

Opinion & debatt -

Så tycker Sveriges Lärare -

Vår politik för förskolan

Vår politik för fritidshemmen

Vår politik för lärarutbildningar

Debattartiklar

Undersökningar & rapporter +

Krönikor +

Remissvar

Press +

Organisation +

Lärar- och förskolläraryrkesutbildningar för professionens och samhällets bästa

Politiken beskriver vilka frågor vi ska driva för att förbättra förutsättningarna för lärarutbildningar.

Sverige behöver en grundutbildning för lärare och förskollärare av högsta möjliga kvalitet och som förbereder väl för kommande yrkesutövning och för uppdraget att fostra barn och elever till demokratiska medborgare. En lärar- eller förskolläraryrkesutbildning är första steget in i professionen, och följs av en introduktionsperiod och en systematisk kompetensutveckling genom hela karriären, stöttad av det nationella professionsprogrammet, Den behöver vara professionsbaserad och betona utbildningen som helhet, bidra till utvecklandet av en yrkesidentitet, ge djupa ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper och de praktiska och teoretiska inslagen ska tydligt hänga ihop.

Staten bör även ta ett större ansvar angående den nationella kompetensförsörjningen av lärare och förskollärare så att alla barn och elever får undervisning av legitimerade förskollärare respektive legitimerade och ämnesbehöriga lärare.

Målet måste vara att lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna, som sammantaget redan är landets mest sökta yrkesutbildningar, också får stor konkurrens om utbildningsplatserna. De reguljära lärar- och förskolläraryrkesutbildningsprogrammen utgör, och ska framgent utgöra, den tveklöst viktigaste rekryteringsbasen till lärar- eller förskolläraryrket. Samtidigt behöver det finnas alternativa vägar till läraryrket för att möjliggöra för att fler kan bli lärare, inte minst personer som vill yrkesväxla eller som i dag arbetar som obehöriga i skolan. Dessa får dock aldrig innebära sänkta krav på innehåll och kvalitet.

Behörighetskraven ska vara höga och relevanta

För att säkerställa att de som utbildas till lärare eller förskollärare har rätt förutsättningar är det viktigt

Tack!